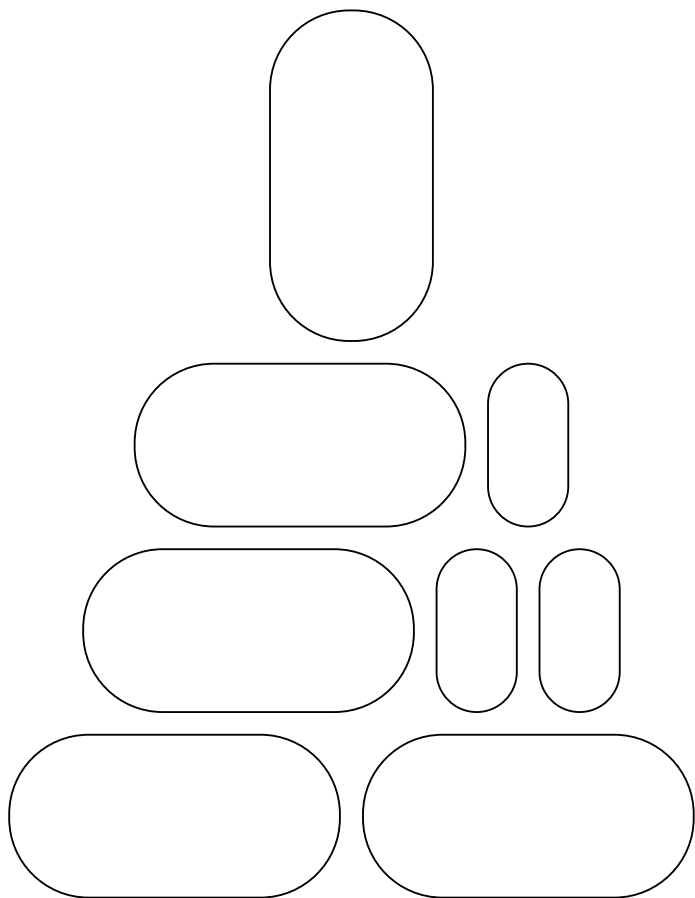

NEST GEUR

— Eenakter
van Don Duyns
Nationale Theatertekst
2023

'MEN HOUDT TENSLOTTE VAN ZIJN BEGEERTE,
EN NIET VAN HET BEGEERDE.'

– Friedrich Nietzsche

PERSONAGES

DAVID	een man 39½ jaar
LAURA	een vrouw 38
EDO	een man 39½ jaar
WIM	een man, 65+
OLA	een jonge vrouw, 28
DOKTER	een van de spelers met een bril op

PLEKKEN

Huis David

Huis Ola

OF

Een toneel dat verdeeld is in twee 'secties', de ene kant kan een keukentafel bevatten en 2 à 3 stoelen, de andere kant ook een stoel en een tafeltje met een vaasje erop. De acteurs mogen in principe vrijelijk door elkaars scènes heenlopen, mits niet hinderlijk.

PROLOOG

DOKTER   Je begint als een rondje. Als dat rondje, die cel, zich splitst zijn er rondjes. Zo gaat dat door. Voor een tweeling is essentieel *wanneer* de organismen zich splitsen. Gebeurt dat heel laat, dan heb je een Siamese tweeling, die letterlijk aan elkaar vastzit. De fase daarvoor, dus de laatst mogelijke fysieke splitsing, resulteert in een *spiegel tweeling*. Uit de linkerhersenhelft komt de ene voort, uit de rechterhersenhelft de ander. Bij de uiteindelijke baby's zal alles precies andersom zijn ten opzichte van de ander: linkshandig versus rechtshandig.

Dokter af.

---

1 – TWEETY

Ola zit met een envelop op schoot. Wim komt binnen.

WIM   Waar was je?
OLA   Hier, al de tijd.
WIM   Ik dacht dat je met de honden ging lopen.
OLA   Als jij wilt dat er met de honden gelopen wordt, mag je dat lekker zelf doen. Het zijn jouw honden.

WIM   Ja, maar...
OLA   Ik ben niet gesteld op honden.
WIM   Dat kan natuurlijk. Ola, dat kan. Maar het zegt vaak wel iets over iemands karakter. Iemand die niet van honden houdt, heeft doorgaans iets kils.

Ola zucht. David doet in het andere decordeel een deur open, Edo komt binnen.

OLA O ja?
WIM Ja.
OLA Jij zegt altijd zoveel shit, oom. Er groeien ergens grote bomen van shit, door al die onzin die er uit jouw mond komt. Er is ergens een bos van jouw gelul.
WIM Soms vraag ik me af of jij wel helemaal goed bent.
OLA Nog iets: dit is mijn huis. Je kunt niet zomaar via de schuifpui naar binnen komen omdat je nou eenmaal mijn oom bent. Dat geeft je zelfs minder recht. Familie moet afstand houden.
WIM Zegt wie, Ola?
OLA Zeg ik.

Wim zucht. Schenkt zichzelf iets te drinken in.

WIM Weet je wat ik denk? Jij verveelt je. Jij verveelt je zo dat je alleen in je eigen hoofd naar binnen kijkt. Het wordt tijd dat je weer een opleiding gaat volgen of een baan zoekt. Je hangt maar rond in je huis, je bekritiseert mijn lieve honden – Jackie en John zijn hele brave, lieve dieren, waar jij nog een hoop van zou kunnen leren – en je wordt met de dag zuurder. Het is of... of...
(loopt vast)
OLA Klaar?
WIM Ja.

Ola wappert met de envelop.

OLA Ik heb de...

Dit veroorzaakt agitatie bij Wim.

WIM O! Heb je... De... O!
OLA Dat zeg ik toch net.
WIM Heb je al gekeken.
OLA *(tamelijk ontkenkend geluid)*
Uh – uh.
WIM Is dat een ja of een nee.
OLA Nee Wim, ik heb nog niet gekeken. De envelop zit nog dicht, dat zie je toch?
WIM Mijn ogen zijn niet zo goed meer. Ik las vroeger altijd nog in mijn bed onder de dekens met een zaklamp waarvan de batterij bijna op was en daarmee...
OLA Niet dat. Niet dat soort dingen vertellen.
WIM Je vader en ik, wij sliepen in een stapelbed. Hij onder, ik boven. Op de muur bij mij zat een grote gele sticker van Tweety. Je vader had... eh... ik dacht voetbalplaatjes van Panini met van die mannen met grote snorren en eh...
OLA *(in de ruimte, niet naar Wim)*
Ik vraag niet om details, ik krijg details.
WIM Maar...
OLA Ja?

Stilte. Wim houdt het niet meer.

WIM Maar zeg! Ben ik nou ... Of niet?
OLA Wat?
WIM Of ik je... Nou ja, ben ik dat of niet? Vind je niet dat ik het volste recht heb om dat te weten? Dat lijkt me zelfs een mensenrecht.
OLA O, denk je dat ik daarom die test heb gedaan.
WIM Ja toch? We willen toch allebei weten of...
OLA Nee. Jij wilt dat weten, ik niet.
WIM Waarom heb je dan die test gedaan?

OLA Omdat ik meer wil weten over mezelf. Niet over jou. Ik *denk* helemaal niet dat jij mijn vader bent. Jij bent mijn oom.

WIM Oom? Gewoon oom?

OLA Oom ja.

WIM Ik snap niet hoe je daar zo stellig over kunt zijn. Je weet dat ik ooit, op die warme zomerdag, met Lydia... Dat was misschien eh...

OLA Luister, ik heb een bepaald beeld van mijn moeder en dat wil ik niet door jou laten besmeuren.

WIM *(alsof ze niets heeft gezegd)*
... een vergissing, maar het was prachtig, intens, genotvol... Ik had nog nooit naar Lydia gekeken met een begerige blik, maar die middag, je vader was in het dorpje, eten halen, en zij had zo'n doek in haar haar gebonden en bracht me een glas water en ik... ja, ik had dorst maar... we aten toastjes met brie, ze droeg die bikini met die bloemen en toen droeg ze die niet meer en...

OLA Stop! Walgelijk hoe jij die dingen beschrijft met je ranzige fantasie. En arme pappa Walter die niks vermoedde...

WIM Ja. Arme, domme, lieve, betreurde broer. Als een paard met oogkleppen, zo ging hij door het leven, tot hij door diezelfde oogkleppen lijn 5 over het hoofd zag en..

OLA Dat weten we! Ik heb geen vader, geen moeder. Alleen een oom met twee honden die ik niet uit wil laten.

WIM Ik weet eigenlijk niet wanneer ik besepte dat ik stukken slimmer was dan mijn broer, maar dat besef heeft me altijd ongemakkelijk gemaakt.

OLA Mijn vader was zoveel slimmer dan jij. In elk geval op emotioneel gebied. Hij voelde dingen aan, wist wanneer hij mij even met rust moest laten, wanneer hij... *(dwars door haar heen)*
Ik bèn, denk ik, toch echt je vader.
Neeeeeee. Dit is geen soap, Wim. Dit gaat over mijn leven. Jij hebt niet het recht daarin te graaien met je worstenvingers. Die test heb ik alleen gedaan om mijn roots te leren kennen, niet om te weten of jij... nee gatver.

WIM *Wim verliest zijn zelfbeheersing.*

WIM Dan had je me er verdomme niet over moeten vertellen!

OLA Dat was een vergissing, ja.

WIM Dus?

Ola staat op en loopt weg van Wim.

OLA Dus?

WIM Dus wat staat er in die brief?

OLA Ga nou maar. Ik heb dingen te doen.

WIM Nee wacht. Als je de test niet doet omdat je twijfelt aan wie je vader is, waarom dan?

OLA Ik wil mijn wortels kennen, Wim, daarom. Niet alles draait om jou en de pathetische zaadlozing die je ooit in San Tropez in mijn moeder hebt achtergelaten.

WIM Plat! En het was in Le Lavandou.

OLA Waar dan ook! Je bent een lul.

WIM Wat is dat toch met jouw generatie dat jullie alles zo expliciet willen benoemen? Geen ruimte voor poëzie, geen subtiliteit, geen...

OLA O ja! Bij jou is er een hoop ruimte voor poëzie, met je toastjes brie en bikini's die spontaan van iemands lijf af vallen.

WIM Van het lijf van je moeder. En wat een goddelijk lijf.

Ola duwt hem weg.

OLA Ga nou maar.

Wim blijft.

WIM En waarom wil je weten wat je bent? Wat maakt het of je voor 25% Sefardisch Joods bent of Grieks of Roma of weet ik wat.

OLA Waarom?

WIM Ja waarom? Wat verandert het?

OLA Ik vertoon gedrag waarvan ik de oorzaak niet kan aanwijzen. Ik heb gedachten die voort lijken te komen uit een oeroud collectief bewustzijn dat in elk geval niet Nederlands van aard is. Heel vaak zeggen mensen dat ook tegen mij: hé ben jij niet Spaans of Italiaans. En ook qua levensgevoel ben ik ja, zuidelijk. Ik heb licht nodig, dat ook. Meer dan licht dan jullie Noorderlingen.

WIM Je hebt altijd te veel fantasie gehad.

OLA O ja? Heb ik veel fantasie?

WIM Wat?

OLA Je hoort me wel, meneer de fantast.

WIM Ja ik hoor je. Weet je wat je ook kunt doen? Je kunt ervoor kiezen die brief dicht te laten, ongelezen. Dan verandert er niks. Blijf je wie je bent.

OLA Dat weet ik niet! En los van die jarenlange smoezelige suggesties dat jij mijn vader bent en dat mijn vader, nou ja, mijn oom is, los daarvan probeer je me altijd te zeggen wat ik wel of niet kan doen en...

WIM Dat is zo onredelijk.

OLA Zal wel. En nu weg jij. Ik ga de resultaten alleen bekijken.

WIM Oké. Weet je het zeker?

OLA Ja-ha!

Wim blijft.

OLA Dag. Zeg ik.

WIM Laat je me de uitslag weten?

OLA Misschien.

WIM Ik ben buiten. Bij de bushalte.

OLA Hm.

Wim gaat. Ola leest de resultaten van de test. Begint hartstochtelijk te huilen.

OLA Verdomme!

Ze laat haar hoofd tussen haar benen zakken.

---

2 – DE ONTMOETING

David en Edo (twee mannen van negenendertig en een half) staan tegenover elkaar. Ze zijn wellicht spiegeltweelingen. Edo is pas net – onder een voorwendsel – het huis van David binnengekomen. Ze zijn beiden stil van het feit dat ze zo op elkaar lijken. Als Edo begint te spreken, begint tegelijk David te praten.

DAVID	EDO
Eh...	Eh...
Wat...	Wie...
U bent niet...	Sorry dat ik...
Ik eh...	Jij eh...

Daarna gebeurt dit unisono praten nog een keer.

DAVID
Sorry maar dit is...
Waarom ben je...

EDO
Ja ik dacht dat...
Het is misschien...

In het andere decordeel kijkt Ola op en één keer opzij naar David en Edo, zonder ze echt te zien. Hierna maakt Edo een gebaar naar David: jij eerst.

EDO Jij eerst.
DAVID Ik?
EDO Ja.
DAVID Ik eh... dit is tamelijk raar.
EDO Dat is het hè. Tamelijk. Raar.
DAVID En raar is nog een understatement. Het is verontrustend, onprettig, het is...
EDO *Weird?*
DAVID Ja *weird* ja. Waarom hebben we voor sommige gevoelens toch Engels nodig om adequaat te kunnen omschrijven wat we...
EDO Voelen. Nou ja, ze hebben gewoon meer woorden in het Engels.
DAVID Ja dat zeg ik ook... (*realiseert zich deze overeenkomst*) altijd.

David denkt even na, neemt wat afstand van Edo.

DAVID Maar. U bent dus niet van een goed doel? U kwam hier binnen voor Artsen zonder Grenzen of zoiets, maar daar werkt u dus niet voor.
EDO Nee. Zeg toch jij. Een bloedverwant is geen 'u'.
DAVID Liever niet. Nog niet. En bloedverwant gaat me voornamelijk te ver. U bent niet zomaar mijn...
EDO Je tweelingbroer?
DAVID Nee! Nee. U bent nog helemaal niks!
EDO Ook goed. Wat jij wilt.

DAVID Wat wil ik?
EDO Je wilt weten wat er aan de hand is. Hoe kan het dat...
DAVID Ja hoe kan dat...
EDO Dus jij ziet het ook?
DAVID Het is verdomme of ik in een spiegel kijk. Dat heb ik nog nooit gehad. En ik leef al negenendertig en een half jaar.
EDO Net als ik.
DAVID Net als u? Ook 9...
EDO September ja.
DAVID Doe nou even normaal! Doe nou even gauw normaal. Ik heb hier totaal geen behoefte aan. Wat zijn we dan van elkaar?

Pakt een vaasje op en zet het anders neer, gedraaid.

EDO Ken je het fenomeen 'spiegeltweeling'?
DAVID Nee, nooit van gehoord.
EDO Werkt letterlijk als een spiegel. Ik ben rechtshandig, jij opende met links de deur, dus... Jij bent introvert, denk ik, ik ben extravert. Ik ben iets groter, maar verder... Waarschijnlijk ben ik iets eerder geboren en heb jij lichte zuurstofschade opgelopen.
DAVID Zuurstofschade?
EDO Je hebt nog geluk gehad. De tweede van een tweeling kan soms zo klem komen te zitten dat er geen gewone geboorte meer mogelijk is. Dan wordt er in heel ernstige gevallen besloten tot *decapitatie*.
DAVID Sorry, wat?
EDO Onthoofding.

David voelt onwillekeurig aan zijn nek.

DAVID Zouden ze mij vermoord hebben om u te redden?

EDO Ja. Meteen.

Edo zet het vaasje recht. Ola staat op en ijsbeert, maar langzaam.

DAVID Maar eh... dit is dus geen toeval? Dat u hier bent. Dat u u bent. En ik ik.

EDO De vraag stellen is hem beantwoorden.

DAVID Zijn wij dus broers?

EDO Nee. Spiegeltweelingen dus. Vandaar jij links, ik rechts. Je moet wel een beetje opletten, jongen. Ik had verwacht dat mijn *mirror twin* ook een hoog IQ zou hebben.

DAVID Ik eh... Sorry, mag ik hier even aan wennen? Ik verlies opeens alle *grip* die ik dacht verzameld te hebben, tot dusverre, in mijn leven, dat ik zo optimaal mogelijk probeer te controleren. OCD zegt mijn vriendin Laura. Nou ik...

EDO Neem alle tijd die je nodig hebt. OCD, heb ik ook.

DAVID Ja?

David zet een vaasje scheef, dat Edo eerder recht zette.

EDO Maar ik snap je verwarring. Ik wist tenslotte al veel eerder wat er aan de hand was, toen ik je foto in de krant zag.

DAVID Foto?

EDO Je bent toch voorzitter van iets? Toen wildvreemde mensen mij met mijn nieuwe positie feliciteerden, wist ik dat ik niet langer Remi was.

DAVID Remi? Niet langer Edo, bedoel je.

EDO Nee, Remi. Alleen op de wereld. Hector Malot. Hij trekt met dat aapje en die ouwe vent... Vitalis heet 'ie geloof ik... daar trekt 'ie mee rond.

DAVID Ik ken het verdomde boek! Ik las het toen ik zeven was.

EDO Ik ook. Vond jij het ook zo stom?

DAVID Ik haatte dat boek. Maar ik moest het uitlezen.

EDO Precies! Wij hebben – elk op onze eigen...
DAVID ...zolderkamers...
EDO ...dat boek uitgelezen. En we wisten dat we...
DAVID ... niet alleen waren...? Verdomd! Nu weet ik het weer. Juist door het lezen van dat boek dacht ik...

EDO Die ander! Er is een ander. Die is weggehaald.

DAVID *(traag, beseft dat hij 'met zichzelf' praat)* Weggehaald ja. De Prins en de Pauper was ook altijd een van mijn lievelingsverhalen. Ik was geen bedelaar, ik was een prins. Ik bedoel, niet dat ik een bedelaar was, maar we woonden in een nieuwbouwwijk, alles was zo... gewoon, zo doodgewoon, dat ik gapend door het leven ging, ik zat vast, ik... *(neemt over alsof David niks heeft gezegd)* We woonden in een nieuwbouwwijk, alles was zo... gewoon, zo doodgewoon, dat ik gapend door het leven ging, ik zat vast, ik...
DAVID Dat zei ik toch net allemaal?!

EDO Precies! Ik had ook dat leven. *(strengelt zijn vingers in elkaar als demonstratie)* Wij zijn een eenheid.

DAVID Daar ben ik totaal niet van overtuigd. Echt, totaal niet.

Edo zet het vaasje weer anders. David gaat zitten.

EDO *(laat zijn onderarm zien)* Kijk hier 's naar.

DAVID Shit! Dat kan niet.

Edo knikt.

EDO Yup. Hetzelfde litteken. Met de fiets gevallen?
DAVID Skateboard. Maar dat is toch niet...
EDO Genetisch bepaald? Dat je valt of niet?
Hum. Dat ligt er maar aan hoe je het opvat. Misschien zitten in onze genen al onze daden voorgeprogrammeerd en bepalen de omstandigheden alleen hoe bepaalde acties zich voltrekken. Jij een skateboard, ik een fiets. Maar het nettoresultaat is gelijk. Ben je al toe aan een omhelzing, broertje?

David keert zich abrupt af van Edo.

DAVID Nee, ik kan niet, ik wil niet, ik wens niet door u te worden aangeraakt.
EDO Ik ben geen monster, lieve David.

David zet het vaasje weer anders.

DAVID Maar... dat kan niet! Wat is dit voor ge-eikel! Ik ben volstrekt uniek! Altijd al geweest. Dat is de basis van mijn hele bestaan. Mijn leven lang al ben ik wees en enigst kind. Daar komt bij mij alles uit voort. Mijn leven, mijn kunst, mijn relaties, mijn hele verdomde zelfbeeld. En dat kom jij verbrijzelen? Wat wil je eigenlijk? Wat moet je van me?

Edo legt een hand op David zijn schouder.

EDO Niet zo opgewonden. En fijn dat je nu 'je' zegt.
DAVID Ik vraag wat je van me wilt!
EDO Je bent niet langer alleen, David.
DAVID U kent mijn naam?

EDO Ik weet veel meer.
DAVID *(verontrust)*
Veel meer?
EDO Kijk David, ik snap dat dit bezoek wat eh overrompelend is. Ik had misschien eerst moeten bellen. *(agressief)* Ik kan mezelf wel voor m'n kop slaan! *(weer kalm)* Maar ik dacht: het is beter als je...
DAVID *(neemt naadloos over)*
...het zelf ziet. Ja dat is beter. Veel beter. Ik had je niet geloofd.
EDO En nu onze vader is overleden...
DAVID Dat weet je dus ook? Ah, dáárom ben je hier. Voor de poen van die ouwe bollenkweker.
EDO Poen? Waar zie je me voor aan? Ik heb die man nooit gekend. Hij heeft gekozen voor jou, David, en mij elders ondergebracht.
DAVID Als jij mijn broer bent... Heb je recht op de helft van de erfenis.
EDO O, maar het gaat mij niet om geld. 't Gaat mij om erkenning.

Edo gaat zitten, trekt zijn broekspijpen op een manier op die David even later precies zo zal doen, legt de naad recht op de knieën.

EDO Vind je dat trouwens ook zo'n gekke uitdrukking, David. 'Ik had je niet geloofd', alsof...
DAVID ...er een werkwoord mist! Ja precies. Ik ben heel precies.
EDO Op taal. Ja ik ook. Maar overeenkomsten zijn natuurlijk makkelijk te vinden. Als je ze wilt zien zijn ze er. *(gaat weer staan)* Wat een ongemakkelijke stoel.
DAVID Luister, broer of tweelingbroer of totale vreemdeling, hokje aankruisen dat van

toepassing is, ik ken je niet, je komt met een smoes ons huis binnen... Dan zet je je petje af en dan zie ik... Dan zie ik...

EDO Jezelf? Zoals ik mezelf zie als ik naar jou kijk?

DAVID Fuck, ik weet het niet. In dit licht lijkt je op me, in dat licht niet. Ik wil geloof ik dat je gaat. Je gaat of ik bel mijn buurman, die is agent.

EDO Prima. Dit was een slecht idee. Je kunt niet na zoveel tijd opeens toch broers worden, blijkaar. Je bent een vreemde. Dag David.

Edo wil weglopen, maar Laura – David zijn vriendin – komt binnen.

LAURA *(begint tegen Edo te praten)*
David ik... *(in verwarring, tot David)* David!
Wie is dit!

DAVID Hij is mij. Of ik ben hem. Of...

Edo maakt een elegante kleine buiging richting Laura.

EDO Het is allemaal nogal verwarrend voor hem. Sta me toe mezelf voor te stellen, ik ben Edo van Wonderen.

LAURA En jij... Bent?

DAVID *(herstelt zich)*
Hij zou wel eens mijn spiegelweeling kunnen zijn.

LAURA Wat? Jij bent enigst kind.

DAVID Dat zei ik ook.

LAURA En wat is een spiegelweeling?

DAVID Het woord zegt het al. Wij spiegelen elkaar in alles, linkshandig, rechtshandig, impulsief, gecontroleerd.

LAURA En wat moet je hier?

EDO Ik snap dat de timing verdacht is, net nu

LAURA onze vader is overleden, een vader die ik weliswaar nooit gekend heb maar... Dit is toch heel raar, David? Ik ga de politie bellen.

DAVID Nee, wacht, waarom, wat wil je zeggen?

LAURA Gewoon. Er is een vreemde ons huis binnen gedrongen.

EDO Oké, even adem blijven halen, Laura, dit is voor jou niet goed.

Laura trekt aan Edo's wang, die roept 'au'.

LAURA Heeft deze persoon niet gewoon plastische chirurgie ondergaan om op jou te lijken?

EDO Laura, ik... Waarom zou ik?

David gebaart Edo te zwijgen.

DAVID Er is meer. Dat voel ik. Ik heb het onprettige gevoel dat ik met het bestaan van deze man voor meer dan de helft overbodig ben geworden.

LAURA Door hem?

DAVID *(draaft door)*
Door hem ja. Zijn aanblik stort me in, hoe noem je dat, 'een hele diepe identiteitscrisis'. Wie ben ik, waarom ben ik, wat ben ik. Waar slaat dit allemaal op? Ik weet niet eens of ik nog van je houd. Want misschien houdt hij wel meer van jou. Of niet, of wel, of...

EDO Ik ben gay, David. En jij trouwens ook.

DAVID Wat?!

EDO Het spijt me. Het was totaal niet mijn bedoeling om jullie *happy bubble* te verstoren. Gefeliciteerd met de zwangerschap trouwens, Laura, ik kom graag op de babyshower...

Laura is onthutst.

LAURA Wat de fuck, er is nog niks zichtbaar..
EDO Een broer voelt zoiets, een tweelingbroer zeker. Maar ik wil niemands leven ver... ver... Hoe zeg je dat?
DAVID Kloten. Je wil niemands leven verkloten. Toch deed je dat door hier te verschijnen. Je maakt alles kapot, Edo, als je tenminste echt zo heet.
EDO Kom op David! Het kan toch ook een verrijking zijn! Het aantal directe familieleden in jouw leven is net met honderd procent toegenomen, ik...
DAVID Ik kan dit niet. Ik wil dit niet! Ik heb hier niet om gevraagd en ik wil hier niks mee te maken hebben! Was mijn vader wel mijn vader? Hoeveel geheimen zijn er nog meer?

David loopt geëmotioneerd weg. Edo glimlacht.

EDO Waar gaat 'ie heen?

Laura geeft ondanks haar wantrouwen antwoord, door Edo's natuurlijke charme.

LAURA Naar de plee. Doet 'ie altijd als het ingewikkeld wordt. Sluit 'ie zich op. Gaat 'ie uren blaadjes lezen.
EDO *(glimlachend)*
Herkenbaar. Doe ik ook.
LAURA Jij doet zeker alles wat David doet?
EDO Niet alles, maar wel veel. Denk ik.

Laura neemt Edo streng op.

LAURA Wie ben jij?
EDO Wat?

LAURA *(met klem)*
Wie. Ben jij?

Edo geeft geen antwoord.

---

3 – UITSLAG

Ola zit met de brief in handen. Ze veegt haar tranen weg.

OLA *(roept)*
Wim!

Er gebeurt even niks.

OLA Wim!

David passeert Ola, maar daar let ze niet op. Wim komt binnen.

WIM Sorry, ik zat bij de bushalte te praten met een hele interessante oudere vrouw van ik denk Surinaamse afkomst, zeg je dat zo tegenwoordig, en we hadden een prachtig gesprek over haar jeugd en over mijn honden John en Jackie en...
OLA De brief. Gelezen. Er is nu helderheid.
WIM Ja? Ja! En?
OLA En? Ik ben 30% Zweeds, 40% Brits en – gek genoeg – 30% Grieks.
WIM Dat is raar en onverwachts, dat laatste, Grieks, ik bedoel, wie denkt daaraan, maar daar vraag ik natuurlijk niet naar. Ben ik je vader? Is het feest? Had ik gebakjes moeten halen?
OLA Taartjes heet dat.
WIM Ik zeg gebakjes. Nou? Vader – dochter? Of oom-nicht?

Ola houdt de brief omhoog.

OLA Lees zelf maar.
WIM Ik durf niet goed meer. Ik ga denk ik eerst de honden uitlaten.
OLA Je wil het toch zo graag weten? Loop dan ook niet weg.
WIM Ik moet nog even langs de groenteboer, mijn appels zijn op.
OLA Als je nu gaat, gooi ik de brief weg.
WIM Niet doen!

Ola geeft de brief, Wim pakt hem aan. Hij leest.

WIM Oh.
OLA Ja...
WIM Is dit... ik bedoel, hoe betrouwbaar is zo'n test?
OLA Meer dan negentig procent, geloof ik.
WIM Oh.
OLA Ja.

Wim laat de brief zakken. Zijn gelaatsuitdrukking is 'onleesbaar'.

---

4 – BOTSING

Edo en Laura in de kamer. Scène loopt door vanuit de situatie waarin we de personages achterlieten.

LAURA Ik vraag je wie je bent!
EDO Heb ik dat niet net uitgelegd?
LAURA Mensen die een vraag altijd beantwoorden met een tegenvraag vertrouw ik niet.
EDO Ik ben een integer mens en ik dacht mijn net een paar minuten jongere broer een

groot plezier te doen door mezelf in zijn, in jullie leven te introduceren.

LAURA Dat dacht je dan verkeerd. Besef je niet dat er mensen zijn die van zo'n schok nooit meer bijkomen?
EDO Mijn broer bedoel je?
LAURA Ja David ja. Hij is fragiel als een boterbloempje.

Edo grijnst.

EDO Boterbloempje? Ah. Jij studeert psychologie, toch?
LAURA Afgestudeerd. Praktiserend. Mensen waarderen heel erg in mij dat ik zo goed kan luisteren. Dat vindt David ook zo fijn. Wat mij opvalt, vreemdeling...
EDO Edo.
LAURA Wat mij opvalt, 'Edo', is dat je iets teveel van ons weet. Van mij, van David. En niet 'iets teveel' maar verdomd veel te veel. Het is of je jaren hebt lopen wroeten in ons bestaan, om je vervolgens een perfect geloofwaardige identiteit aan te meten om ons... Mag ik je ID even zien?
EDO Tuurlijk.

Hij geeft zijn ID. Laura bekijkt het.

LAURA Hm, als deze echt is, heet je dus werkelijk Edo.
EDO Ja, maar wat is echt, zoals Queen al zong: *Is this the real life, is this just fantasy?*
LAURA Gaan we grappig doen?

Edo zet het vaasje recht, Laura draait het weer een slag.

EDO Nee, maar hoe zou jij je dan voelen, Laura,

als je na al die eenzame jaren ontdekte dat er ergens op de wereld iemand is met wie je zoveel DNA deelt dat je bijna inwisselbaar bent met die ander? Alsof hij jouw reserve-exemplaar is?

LAURA Je zegt het mooi, Edo...
EDO *(snel)*

Dank je.

LAURA ...maar nu ik je 's goed bekijk, in een helderder licht, zie ik dat je *helemaal* niet zo op David lijkt. Er zijn overeenkomsten, zeker. Jullie lengte, de haarinplant, het postuur. Maar de brug van jullie neus kon niet méér verschillen. En de ogen... ik neem aan dat je gekleurde contactlenzen in hebt?

EDO Waarom zou ik?

LAURA Ja dus. Los van de kleur, bij jou staan je ogen dicht bij elkaar. Het geeft je iets ratachtigs in je uitstraling, of je voortdurend snode plannen smeedt. Als ik je zou casten in een film, dan zou ik van jou de verrader maken, zo iemand die gauw naar de vijand holt om onderduikers aan te geven.

Edo glimlacht. Gedraagt zich superieur.

EDO Paranoïde Laura. Heel paranoïde allemaal. Wat is er in jouw leven gebeurd dat je denkt dat iedereen er op uit is om jou flink te naaien? *(Laura maakt protesterende geluiden)* Nee, ik bedoel dat figuurlijk. Jij hebt geleerd, jij bent opgevoed met ogen in je rug, de blik altijd op mogelijk bedrog gericht. Jouw moeder is er vast zo eentje die elke bon bij de supermarkt nog drie keer narekent en dan toch teruggaat omdat er tien cent te veel is gerekend voor de sperziebonen.

Deze woorden treffen Laura meer dan ze wil laten merken, komen te dichtbij.

LAURA Het is... Dat is toch voor iedereen zo? Ik... wie telt er nou niet zijn bonnetjes na bij de supermarkt? Moeten we dan op het grootkapitaal vertrouwen.

EDO Een hippiekind, dat ben je. Maar dan zelf intens burgerlijk geworden. Dat is ook wel begrijpelijk, met jouw achtergrond. Ik bedoel je vader neukte de buurvrouw, dat kon in die tijd gewoon. Maar jij zag hoe ongelukkig jouw moeder daarvan werd en samen maakten jullie plannen om weg te gaan, richting Middellandse zee, weg bij die *toxic* man.

LAURA Dit kun je niet eens weten!

EDO Weet David het?

LAURA David en ik hebben geen geheimen voor elkaar.

EDO Dan weet ik het ook. Zo sterk is onze connectie, Laura, tussen Daaf en mij.

LAURA Noem hem geen 'Daaf'!

EDO *(grinnikt)*

Nee? Word je daar ongemakkelijk van?

Edo draait het vaasje om en om. Laura pakt het af en gooit het stuk.

LAURA Hou op met mij te interpreteren!

EDO Doe ik dat?

LAURA Ja!

David op. Ziet scherven op de grond.

DAVID Wie heeft dat vaasje stuk gegoid?

David kijkt van Laura naar Edo. Edo knikt bijna onmerkbaar naar Laura. Die slaat schuld bewust haar ogen neer.

DAVID   Dat was mijn lievelingsvaasje. Dat wist je
                     Laura. Verdomme, ik...

David begint te schokschouderen. Voor Laura de stappen kan zetten om bij hem te komen, is Edo al bij hem. Hij slaat een arm om de schouder van David. Die begraaft zijn gezicht in Edo's borst.

EDO   (tot David)
                     Op een dag reed de dichter Goethe te paard naar huis. Ter hoogte van een woud passeerde hij een man die in alles zijn evenbeeld was. De schok was zo groot dat hij bijna van zijn paard viel. Hij sprong van zijn paard en sprak de man aan. Hij, de grote literator, trof een ongeletterde boer met het verstand van een kind. Die andere man, die doppelgänger, had niet door dat hij met zijn evenbeeld sprak. Goethe excuseerde zich, sprong weer op zijn paard en galoppeerde in volle vaart naar huis. Daar lag hij een week op bed en weigerde vast voedsel tot zich te nemen. De confrontatie met het Zelf was zelfs de grote Duitser te heftig.

David schokschoudert nog wat.

EDO   (gevoelig, tot Laura)
                     Misschien kun je even een glaasje water halen, Laura.

LAURA   Ik... Nee.
DAVID   Alsjeblieft Lau?

David en Edo vormen een twee-eenheid. Laura ziet het met een mengeling van afschuw en fascinatie aan. Dan loopt ze weg om het glaasje water te halen. Ola geeft het haar aan.

Ola en Wim zitten aan een keukentafel.

WIM   Goed, ik moet straks terug, de beestjes hebben honger. Maar ik wil je dit zeggen...

OLA   Ja?

WIM   Nou, ik begrijp dat je in de war bent.

OLA   Ik ben volstrekt niet in de war.

WIM   Nee? Toch wel, lijkt me. Ik bedoel, zoiets kan een schok zijn.

OLA   Die test kan zich vergissen. Het is geen honderd procent.

WIM   Zo'n test vergist zich niet. Jij bent mijn kind. Dat voel ik al zo lang. En ik ben zo blij dat dat nu duidelijk is geworden. Dochter. Mijn dochter.

OLA   Nou nee. Ik pas.

WIM   Het staat verdomme toch zwart op wit!

OLA   Ik aanvaard deze uitslag niet.

WIM   We kunnen niet altijd kiezen, lieve Ola, dochter (*Ola wil niet zo genoemd worden*), hoe we bepaalde zaken interpreteren. Er zijn feiten en er is onzin. Dit is een feit. Vanaf vandaag wordt alles anders.

OLA   Niks wordt er anders. Ik wil dat niet. Jij doet net of je de oplossing van een kruiswoordraadsel bent. Maar dat ben je niet. Dat ben je niet. Niet voor mij. Het maakt mij niks uit, wat mijn DNA zegt. Niks!

WIM   Dan had je die test niet moeten doen. Hoe wil je dat nu ik ooit nog vergeet dat jij mijn dochter bent? God, ik dacht dat ik kinderloos was. Dat ik oud zou worden zonder...

Hij loopt vast. Ola staat fel op.

OLA Ja, zonder wát? Ik ga echt niet voor je zorgen. Als straks je beide benen afgezet zijn – omdat je elke dag drie chocoladerepen opvreet – ga ik echt je karretje niet duwen. Jij bent niets van me, niets!

Ola is geraakt. David komt uit het andere stuk overlopen en geeft haar een zakdoek. Ze snuit haar neus.

OLA Dank je.
DAVID Graag gedaan.

Wim staat nadenkend op.

WIM Heb je bier in huis? Of wijn?
OLA Niet voor jou. *(als door de bliksem getroffen)* O God...

Wim komt met water naar haar toe, dat wuift Ola weg.

WIM Wat?
OLA Ik realiseer me opeens dat ik al die klote-eigenschappen – mijn ongeduld, mijn neiging botte opmerkingen te maken, mijn slordigheid – dat dat allemaal van *jou* komt! O God...

WIM *(opgewekt)*
Zie je nou wel dat we veel delen?

OLA Slechte dingen, ja.

WIM Is het nou zo erg mij als je vader te zien? Ik bedoel, je pa is dood en ik ben er nog en ik ben de echte. Als vader kan ik... nou ja, ik kan heel veel voor je betekenen. Ik kan een schouder voor je zijn, je erft mijn huis, mijn honden, ik ben vanaf nu je pappa.

OLA Nee, Walter is mijn vader. Echt.

WIM Niet echt. En wat is echt, zoals die man in

OLA de andere scène net zei.
OLA Hou toch je bek! Donder op! Ga weg uit mijn huis! Neem die klotebrief mee *(gooit brief naar Wim)* en ga in de kroeg opscheppen tegen je vrienden, 'dat je een dochter hebt'. Of dat je in elk geval bewijs hebt dat je één keer in je leven geneukt hebt, dat je geen maagd meer bent.

Wim kucht.

WIM Zo grof weer. Biertje?
OLA Nee! O Jezus, dat zuipen heb ik ook van jou.
WIM Wat is er mis met een wijntje of een pilsje of een glas wodka nu en dan?
OLA Je bent een alcoholist Wim, en ik ook.
WIM Kunnen we samen lekker zuipen.
OLA Met jou ga ik zeker niet zuipen.
WIM Dat deed je vroeger wel toen ik nog je oom was.
OLA Mijn god... haha.
WIM Ja...

Wim lacht voorzichtig. Ola lacht ook, haars ondanks. Ze lachen samen. Heel even en niet hard.

---

6 – BROEDERTWIST

David staat nog bij Edo. Laura staat erbij. Het glas water is op.

EDO Dat voelt goed toch broer?

David rukt zich los uit Edo's omarming. Ola staat er met het glas water bij.

DAVID Nee.
 EDO Nee?
 DAVID Je ruikt anders.
 EDO Pardon, anders dan wat?
 OLA *(snap het)*
 Niet dan *wat*, dan *wie*. Je ruikt anders dan hij.
 DAVID Je hebt geen nestgeur.

Edo is van zijn stuk gebracht.

EDO Nestgeur? Wat zou dat... Ik bedoel, ik gebruik gewoon een andere aftershave dan jij, gewoon een goedkope FRESH-UP en jij...
 DAVID Dat doet er niet toe.
 OLA Nee Edo, dat doet er niet toe. Op een diep *level* verschil jij qua geur van je veronderstelde tweelingbroer.
 EDO Dit gaan jullie niet menen, geur als... als... als ontmaskeringsfactor?
 DAVID Ik heb een hele goede neus.
 EDO *(tegen beter weten in en daardoor fanatiek)*
 Ik ook. Want ik ben je spiegeltweeling!
 OLA Niet. Ben je niet. Jij, Edo, bent een oplichter. Ongetwijfeld draag je steunzolen, een pruik, lenzen en nog meer om op mijn David te lijken. Maar je redt het niet. Je bènt hem niet.

David is helemaal van zijn stuk.

DAVID Zou dat kunnen? Zijn er mensen die zo slecht zijn? Edo, zeg me dat het niet...
 EDO Laten we hier even rustig over...
 DAVID Praten? Nee.
 EDO Ja! Dat we elkaars...
 DAVID ...zinnen afmaken? Dat zegt iets? Nee dat kan elke goochelaar. Het is allemaal

suggestie, *smoke and mirrors*. Jij hebt mij bestudeerd.
 OLA En mij.
 EDO Ik heb je bestudeerd ja, vanaf het moment dat ik beseftte dat jij mijn tweelingbroer bent.
 DAVID Ha!
 OLA De vraag is waarom.
 DAVID Ja waarom?
 EDO Waarom wat?
 OLA Geef 's antwoord gladjakker. Gaat het je echt om die zielige erfenis?
 EDO Echt niet.
 DAVID Zijn wij nou bloedverwanten of niet? Zeg het nu!
 EDO Ik... Oké. Goed. Het is... Het is...

Terwijl Ola en David op antwoord wachten, gaat de andere scène door.

---

7. — HOE NU VERDER

Ola en Wim zijn al lang uitgelachen.

WIM Hoe nu verder?
 OLA Hoe nu verder?
 WIM Ja, hoe nu verder?
 OLA Ik snap je niet.
 WIM Jezus, dit verandert toch dingen. Je bent mijn dochter.
 OLA Niet dat woord, alsjeblieft.
 WIM *(gaat door)*
 Ik zal mijn testament veranderen. Je hebt recht op een kindsdeel. En als jij later kinderen hebt, zal ik een heel leuke oppas-opa worden. Ik ga dan met jouw kinderen,

OLA mijn kleinkinderen, naar de dierentuin. Ik zal ze wijzen op de grappige eigenschappen van bepaalde dieren, pak 'm beet de apen of de tijgers, de flamenco's, we zullen een ijsje eten daarna natuurlijk, ik koop zo'n speciaal abonnement, zodat we wekelijks kunnen en...

OLA Hou op man! Hou op met dit gezellig te maken! Besef je het dan niet? Ik ben een kind dat is voortgekomen uit bedrog. Daar moet ik mee leven. Terwijl jij zwelgt in je opa-achter-de-kinderwagen-fantasieën moet ik daar mee dealen, snap je dat? Of denk je überhaupt niet over andere mensen na? Heb je die capaciteit in je botte kop? Of bewoon je in je eentje de planeet Wim, als keizer, koning, admiraal?

WIM Nee ja sorry, het spijt me.

OLA Het spijt je?

WIM Maar ik ben wel blij met je. We kunnen toch een band opbouwen.

OLA We hebben al een band. En niet zo'n goede.

WIM We kunnen toch een nieuwe...

Wims telefoon gaat.

WIM Deze moet ik even nemen.

OLA Doe maar.

De telefoon gaat weer.

---

8 – DE DRANG

Edo is geagiteerd.

OLA Zeg het! Waarom doe je dit?

EDO Het is een drang.

LAURA Een drang? Wat voor drang, man.

DAVID Wat bedoel je? Ben je nou mijn spiegeltweelingbroer of niet? Ik begrijp er geen zak meer van.

LAURA Dat is hij dus niet!

Edo gaat met zijn schoenpunt door de scherven van het vaasje.

EDO Goed, als jullie mij verder niet willen geloven zie ik nog maar één oplossing: ik verdwijn voorgoed uit jullie levens.

LAURA Perfect.

DAVID Nee, niet perfect! Niet gaan, Edo. Er is nog zoveel uit te zoeken.

EDO Jullie denken toch dat ik een oplichter ben.

DAVID *(met hoofdknik naar Laura)*
Zij denkt dat.

LAURA O, nu ben ik opeens 'zij'.

DAVID Zo bedoel ik dat niet. Sorry Lau.

EDO Ik heb dat ook altijd. Problemen met vrouwen. In het begin gaat het goed, maar...

DAVID Ik heb geen problemen met Laura! Ik houd van haar en zij van mij!

EDO Oké, ik weet dat je dat nu denkt. Dat zij van jou houdt en jij van haar. Je denkt het, maar de werkelijkheid heeft een heel ander gezicht.

DAVID Rot op joh!

Laura belt intussen een nummer. Loopt weg en mompelt op de achtergrond. Ze belt met Wim.

EDO Goed, tot ziens.

OLA Nee wacht! Blijf anders eten.

EDO Weet je wat het is, ik wil mezelf niet opdringen.

OLA Nee, je bent van harte welkom. Toch Daaf?

DAVID David?
Eh...

De deurbel gaat. Laura doet open.

WIM Hallo!
OLA Hai.
LAURA Eh... kom binnen.

Wim en Ola komen binnen.

---

9 – SYNTHESE

Terwijl Ola en Wim binnenkomen, bedekt Edo met zijn hand de onderste helft van zijn gezicht.

EDO Wie zijn dat David? Wat komen ze doen?
DAVID Dit is mijn overbuurman Wim en dat is zijn nichtje...
WIM Dochter.
LAURA Wat?
OLA Ja...
WIM Wat is er aan de hand? Waarom belde je Laura? Is dat de indringer?

Laura knikt.

WIM *(tot Edo)*
Haal jij je hand 's weg voor je smoel.
EDO Nou nee.
WIM Moet ik het doen? Dan doe ik het met geweld.
OLA Goed zo pa.

Wim kijkt trots naar zijn dochter.

DAVID Haal je hand weg.
EDO Goed, okay.

Edo doet dat. Wim en Ola heel verbaasd.

WIM Ronald!
OLA Fred!
DAVID Nee dit is... Edo.
LAURA Ik heb je ID gezien.

'Edo' grabbelt in zijn zakken. Er vallen heel veel ID's op de grond.

OLA Hoe zit dit Fred! Wij hadden een relatie tot je opeens verdween.
EDO Ach. Wat zal ik zeggen. Ik ben gewoon een man van veel identiteiten.
LAURA Een bedrieger.
OLA Een schoft.
WIM Een gevaar voor de samenleving.
DAVID Géén broer...
OLA Wie ben jij?

Edo buigt zijn hoofd. Volgende tekst eventueel deels naar de zaal.

EDO/RONALD/FRED

Ik ben wat je wilt. Wie je wilt dat ik ben. Ik ben uw dochter. Ik ben uw zoon. Ik ben uw zwager. Ik ben uw man. Ik ben wie ù wilt dat ik ben. Ik kan dat alles zijn en meer. Hoe dat kan? Smpel. Ik ben niet van een geweten voorzien. Niets remt mij af in het creëren van mijn perfecte illusies. En welk kwaad doe ik daarmee? Ik vul een leemte op. Een gat in uw bestaan. *(tot David)* Jij hebt weer een broer. *(tot Wim)* Jouw oude collega is weer terug. *(tot Ola)* Ik hield van je Ola.

DAVID Maar dit is...

EDO/RONALD/FRED

Immoreel? Schofterig? Ik denk van niet. Hoe vaak heeft u niet uitgeroepen, geschreeuwd: Kwam hij/zij/het maar weer terug? Terwijl u wist dat het niet kon. En nu. Nu kan het dus wel. Want hier ben ik. Uw zoon. Uw broer. Uw collega. Uw geliefde. Knuffel me.

Iedereen komt om de indringer heen staan. Dreigende muziek.

Gaan ze hem in elkaar slaan, of omhelzen?

EPILOOG

DOKTER Je begint als een rondje. Als dat rondje, die cel, zich splitst zijn er *twee* rondjes. Zo gaat dat door. Voor een tweeling is essentieel *wanneer* de organismen zich splitsen. Gebeurt dat heel laat, dan heb je een Siamese tweeling, die letterlijk aan elkaar vastzit. De fase daarvoor, dus de laatst mogelijke fysieke splitsing, resulteert in een *spiegelweeling*. Uit de linkerhersen helft komt de ene voort, uit de rechterhersen helft de ander. Bij de uiteindelijke baby's zal alles precies andersom zijn ten opzichte van de ander: linkshandig versus rechtshandig.

Dokter af.

EINDE

COLOFON

© Tekst

Don Duyns, 2022

Grafisch ontwerp

Katja van Stiphout

Druk

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

'Nestgeur' is geschreven in opdracht van het Nationaal Theaterfonds ter gelegenheid van het Nationaal Theaterweekend 2023.

Uitgave

NAPK – Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten

Muziekgebouw aan 't IJ

Piet Heinkade 5

1019 BR Amsterdam

info@napk.nl

www.napk.nl

